

MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI
DIGITALIZĂRII
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE
ÎN SILVICULTURĂ "MARIN DRĂCEA"
STAȚIUNEA C.D.E.P. CRAIOVA
CIF: RO 34638446, J23/1947/2015
Str. George Enescu nr. 24, 200144 Craiova, jud. Dolj
tel.: 0251-597 037, fax: 0251-593 118
<http://www.icas.ro>; e_mail: craiova@icas.ro www.icas.ro
[Operator de date cu caracter personal înregistrat sub numărul 36421](#)

MEMORIU DE PREZENTARE A AMENAJAMENTULUI

pentru evaluarea adecvată a efectelor potențiale asupra
ariilor naturale protejate de interes comunitar

OCOLUL SILVIC TISMANA
DIRECȚIA SILVICĂ GORJ

Craiova
2023

MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI
DIGITALIZĂRII
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE
ÎN SILVICULTURĂ "MARIN DRĂCEA"
STAȚIUNEA C.D.E.P. CRAIOVA
CIF: RO 34638446, J23/1947/2015
Str. George Enescu nr. 24, 200144 Craiova, jud. Dolj
tel.: 0251-597 037, fax: 0251-593 118
<http://www.icas.ro>; e_mail: craiova@icas.ro www.icas.ro
[Operator de date cu caracter personal înregistrat sub numărul 36421](#)

MEMORIU DE PREZENTARE A AMENAJAMENTULUI

OCOLUL SILVIC TISMANA
DIRECȚIA SILVICĂ GORJ

DIRECTOR STAȚIUNE

Dr.ing. Nețoiu Constantin

RESPONSABIL PROIECT

ing. Huțanu Sergiu-Mihail

CUPRINS

1. AMENAJAMENTUL SILVIC INSTRUMENT DE GESTIONARE DURABILĂ A PĂDURILOR	4
2. DESCRIEREA AMENAJAMENTULUI SILVIC AL O.S. TISMANA	5
3. ARII NATURALE PROTEJATE CARE SE SUPRAPUN PESTE FONDUL FORESTIER PROPRIETATE PUBLICĂ A STATULUI APARTINÂND O.S. TISMANA	13
3.1. Arii naturale protejate de interes național	13
3.2. Arii naturale protejate de interes comunitar	13
4. SPECII ȘI HABITATE DE INTERES COMUNITAR DIN ARIILE NATURALE PROTEJATE SITUATE ÎN FONDUL FORESTIER PROPRIETATE PUBLICĂ A STATULUI APARTINÂND O.S. TISMANA	14
4.1. Situl de importanță comunitară ROSCI0129 Nordul Gorjului de Vest prezentare generală	14
5. LEGĂTURA DINTRE AMENAJAMENT ȘI MANAGEMENTUL CONSERVĂRII ARIILOR NATURALE PROTEJATE DE INTERES COMUNITAR	18
6. ESTIMAREA IMPACTULUI POTENȚIAL AL AMENAJAMENTULUI ASUPRA SPECIILOR ȘI HABITATELOR DIN ARIILE NATURALE PROTEJATE DE INTERES COMUNITAR	19
7. PĂDURILOR VIRGINE ȘI CVASIVIRGINE	20
8. CERTIFICAREA PĂDURILOR. PĂDURI CU VALOARE RIDICATĂ DE CONSERVARE (P.V.R.C.)	21
9. MĂSURI CARE SE POT LUA ÎN CAZ DE CALAMITĂȚI, PENTRU EVITAREA RELUĂRII PROCEDURII, ÎN CAZ DE MODIFICARE A AMENAJAMENTULUI	23
10. BIBLIOGRAFIE	25

MEMORIU DE PREZENTARE A AMENAJAMENTULUI

OCOLULUI SILVIC TISMANA, DIRECȚIA SILVICĂ GORJ

1. AMENAJAMENTUL SILVIC INSTRUMENT DE GESTIONARE DURABILĂ A PĂDURILOR

Amenajarea pădurilor are drept scop organizarea, modelarea și conducerea structural-funcțională a pădurilor, în conformitate cu sarcinile complexe de ordin social, ecologic sau economic ale gospodăriei silvice. Pentru acestea, amenajamentul are la bază următoarele principii:

- Principiul continuității. Care reflectă preocuparea continuă de a asigura condițiile necesare pentru gestionarea durabilă a pădurilor (privită ca administrare și utilizare a ecosistemelor forestiere, astfel încât să li se mențină sau amelioreze biodiversitatea, productivitatea, vigoarea de regenerare și sănătatea și să li se asigure, pentru prezent și viitor, capacitatea de a exercita funcții multiple - ecologice, economice și sociale - la nivel local și regional, fără a genera prejudicii altor sisteme), astfel încât acestea să ofere societății, permanent și la un nivel cât mai ridicat, produse lemnoase și de altă natură, precum și servicii de protecție și sociale;

- Principiul eficacității funcționale. Acesta exprimă preocuparea permanentă pentru creșterea capacităților de producție și protecție a pădurilor precum și pentru o optimă punere în valoare a acestora, asigurându-se echilibrul corespunzător între aspectele de ordin ecologic, economic și social, cu cele mai mici costuri posibile;

- Principiul conservării și ameliorării biodiversității. Prin care se urmărește conservarea și ameliorarea biodiversității, la cele patru niveluri ale acesteia (intraspecifică, interspecifică, ecosistemică și al peisajelor), în scopul maximizării stabilității și potențialului polifuncțional al pădurilor.

2. DESCRIEREA AMENAJAMENTULUI SILVIC AL O.S. TISMANA

Identificare:

- fizico - geografic: - Pădurile Ocolului silvic Tismana sunt răspândite pe un teritoriu ce se extinde din zona depresionară (Dep.Tismana-Stănești - U.P. VI) până în zona munților cu înălțimi mijlocii (M. Vâlcan) din masivul muntos Retezat-Godeanu (U.P. I, II, IV, V).

- hidrografie: - Teritoriul O.S. Tismana face parte din perimetrul bazinului hidrografic al râului Jiu, ocupând obârșia unor râuri și văi după cum urmează:

- râul Bistrița (U.P. I, II și V) care primește ca afluent de dreapta Valea Oslea (cu afluenții de dreapta Oslita cu afluenții săi, Tâlva Mare, Tâlva Mică, V. Bârloaga cu afluenții săi și Pr. Boului cu afluenții săi - afluent de stânga), V. Văratec, V. Vâja cu afluenții săi, V. Becherului, V. Clocotici, V. Brusturei, V. Viilor, iar ca afluenți de stânga Pr. Răchițeua cu afluenții săi, V. Sălciilor, V. Geamănul Mare, V. Lupului, V. Năzdrăvanu, Pr. Frasinu, V. Cârsteiu, V. Garâna, Og. Padeșu, V. Rea și V. Bistricioara cu afluenții săi cu regim hidrologic destul de echilibrat, dar nu lipsit de manifestări torențiale în perioadele ploioase;

- râul Tismana afluent principal de dreapta al râului Jiu - brăzdează de la nord la sud U.P. IV Tismana și U.P. VI Dumbrava și are ca afluenți principali - pe stânga Pr. Adânc, V. Feții, V. Poiana cu Fragi, V. Ulmățului, Pr. Înfurcit, Pr. de la Cabană, Pr. Fagilor, V. Tismănița, Og. lui Condoiu și V. Sohodol cu V. Albului cu afluenții săi, V. Caselor, Og. Lazuri, Pr. Vezieșu, Og. Viezurești și V. Sângeriiș afluenți de stânga și V. lui Mareș afluent de dreapta.

Toate aceste ape fac parte din sistemul hidrotehnic Cerna-Motru-Tismana-Jiu, pe unele dintre ele aflându-se lacuri de acumulare prezente (Tismana pe râul Tismana sau în construcție lacul Vâja și Clocotici pe râul Bistrița). Aceste lacuri sunt alimentate prin numeroasele captări de pe V. Tismănița și V. Bistricioara.

De regulă toate aceste ape au un regim hidrologic echilibrat (ușor influențat de existența acestui complex hidroenergetic), dar pe porțiunile cu pante longitudinale mari, pe durata ploilor capătă un caracter torențial (V. Bistrița, V. Bistricioara); se notează în acest sens faptul că în anul 1970, datorită ploilor torențiale au fost distruse o parte din drumurile forestiere, iar pe V. Bistriței a fost distrusă calea ferată forestieră, de asemenea în anul 1974, datorită unor ploi de lungă durată, o porțiune de teren de circa 15,0 ha (U.P. II) a alunecat blocând V. Bistrița.

Fitoclimatic, pădurile sunt situate în următoarele etaje de vegetație:

- FD2 - Etajul deluros de cvercete (de gorun, cer, gârniță, amestecuri dintre acestea) și șleauri de deal cu o răspândire nesemnificativă (sub 1%);

- FD3 - Etajul deluros de gorunete, făgete și goruneto - făgete (25%);

- FD4 + FM1 - Etajul montan - premontan de făgete (13%);

- FM2 - Etajul montan de amestecuri (62%).

- administrativ: - teritoriul Ocolului silvic Tismana se întinde pe raza localităților: Peștișani și Tismana din județul Gorj (100%).

Coordonatele Stereo 70 pentru limitele fondului forestier proprietate publică a statului ce face obiectul amenajamentului sunt prezentate în „ANEXE”.

Studiul a fost realizat pentru fondul forestier proprietate publică a statului cu suprafața totală de 12596,73 ha, administrat de Ocolul silvic Tismana, din cadrul Direcției silvice Gorj, cu sediul în Orașul Tismana, organizat în 5 unitati de producție astfel:

Tabel 2.1.

Ocolul silvic	Unitate de Producție (Nr. și denumire)	Suprafața (ha)	
		Amenajament ediția 2014	la data de 31.01.2023
		Județul	Județul
		Gorj	Gorj
Tismana	U.P.I Răchitea	3235,82	3235,82
	U.P. II Bistrița-Văratec	986,11	986,11
	U.P.IV Tismana	4372,20	4337,31
	U.P.V Topești-Bistricioara	3218,24	3217,73
	VI Dumbrava	451,86	819,76
TOTAL Ocol	-	12264,23	12596,73

Față de suprafața de 12264,23 ha, care a făcut obiectul amenajării în anul 2014, suprafața actuală înregistrează un plus de 332,50 ha, urmare a retrocedărilor la legile funciare și a intrărilor/ieșirilor din fond forestier cu acte legale.

A fost elaborat câte un amenajament pentru fiecare din cele 5 unități de gospodărire și un studiu general la nivel de ocol silvic, proiectele cuprinzând următoarele capitole:

- 1. Situația teritorial - administrativă;
- 2. Organizarea teritoriului;
- 3. Gospodărirea din trecut a pădurilor;
- 4. Studiul stațiunii și al vegetației forestiere;
- 5. Stabilirea funcțiilor social – economice și ecologice ale pădurii și a bazelor de amenajare;
- 6. Reglementarea procesului de producție lemnoasă și măsuri de gospodărire a arboretelor cu funcții speciale de protecție;
- 7. Valorificarea superioară a altor produse ale fondului forestier în afara lemnului;
- 8. Protecția fondului forestier;
- 9. Conservarea biodiversității (care cuprinde și un subcapitol special destinat ariilor naturale protejate);
- 10. Instalații de transport, tehnologii de exploatare și construcții forestiere;
- 11. Analiza eficacității modului de gospodărire a pădurilor;
- 12. Diverse;
- 13. Planuri de recoltare și cultură;
- 14. Planuri privind instalațiile de transport și construcțiile silvice;
- 15. Prognoza dezvoltării fondului forestier;
- 16. Evidențe de caracterizare a fondului forestier;
- 17. Evidențe privind aplicarea amenajamentului.

În plus amenajamentele au anexate hărți detaliate, la scara 1:20000 în cazul unităților de gospodărire și la scara 1:50000 în cazul studiului general. Pe aceste hărți sunt evidențiate și limitele ariilor naturale protejate.

Obiectivele social - economice și ecologice avute în vedere la elaborarea amenajamentului sunt prezentate în tabelul următor:

Obiectivele gospodăririi pădurilor

Tabel 2.2.

Grupa de obiective	Obiectivul urmărit
Ecologice (care urmăresc menținerea echilibrului natural).	- conservarea arboretelor situate pe terenuri cu înclinare mai mare de 35 ^g
	- conservarea arboretelor situate pe terenuri predispuse la eroziune și alunecare
	- conservarea pădurilor din jurul golurilor alpine
	- conservarea genofondului și ecofondului forestier a arboretelor constituite în rezervațiile naturale Pădurea Tismana - Pocruia, Cornetul Pocruii, Muntele Oslea precum și în rezervația botanică Cioclovina;
	- conservarea genofondului și ecofondului forestier a arboretelor constituite în rezervații naturale-Rezervația Piatra Boroștenilor
	- conservarea unor arborete cu fenotip foarte valoros din punct de vedere economic și ecologic, în sistemul rezervațiilor de semințe și al resurselor genetice forestiere
	- conservarea arboretelor cu valoare deosebită (păduri cu specii forestiere rare – CAS)
	- conservarea habitatelor și speciilor din situl Natura 2000, ROSCI0129 - Nordul Gorjului de Vest
	- menținerea și conservarea pădurilor cvasivirgine
	- protecția versanților râurilor și pâraielor care alimentează lacurile de acumulare "Clocotici" și "Vâja"; - perimetrele de protecție a surselor de apă potabilă Tismănița; - perimetrul lacului de acumulare Tismana și a captării de apă din Complexul Motru – Tismana.
	- menținerea cadrului natural în jurul Mânăstirii Tismana. - crearea și menținerea unui aspect peisagistic deosebit de-a lungul șoselei de interes turistic Târgu Jiu-Tismana-Baia de Aramă-Băile Herculane.
Economice (care urmăresc optimizarea producției de masă lemnoasă și produse accesorii).	- obținerea de masă lemnoasă de calitate ridicată, valorificabilă industrial.
	- satisfacerea nevoilor locale de lemn de foc și construcție.
	- valorificarea durabilă a tuturor resurselor nelemnoase disponibile (vânat, fructe de pădure, ciuperci comestibile, plante medicinale și aromate, etc.).
Sociale (care urmăresc satisfacerea unor necesități umane diverse).	- conservarea arboretelor situate pe terenuri limitrofe unor obiective speciale

Concomitent cu acestea se urmărește conservarea durabilă a biodiversității.

Dintre funcțiile de protecție pe care le mai îndeplinesc pădurile amintim:

- climatică (ameliorarea climei, a unei atmosfere cu aer pur, ozonat, bogat în aerosoli și ioni negativi);
- hidrologică (protejarea surselor de apă);
- oxică (capacitatea pădurii de a produce oxigen);
- mediogenă (proprietatea pădurii de a genera mediu);
- bioforă (capacitatea pădurii de a asigura perpetuarea vieții);
- estetică;
- sanitar igienică.

Pentru realizarea obiectivelor social-economice și ecologice stabilite este necesare ca arboretelor să li se aplice măsuri de gospodărire diferențiate. În acest scop s-au constituit patru subunități de gospodărire:

Subunități de gospodărire constituite

Tabel 2.3.

S.U.P.	Denumirea S.U.P.	Tipul funcțional	U. P.
		Categoria funcțională	
1	2	3	4
A	Codru regulat, sortimente obișnuite	Producerea de lemn pentru cherestea și construcții.	I
			II
			III
E	Rezervații pentru ocrotirea integrală a naturii	Ocrotirea genofondului și ecofondului forestier.	I
			II
			IV
			V
K	Rezervații de semințe	Producerea de semințe genetic controlate și conservarea genofondului forestier.	IV
			V
			VI
M	Păduri supuse regimului de conservare deosebită	Conservarea efectelor protective ale arboretelor.	I
			II
			IV
			V

Referitor la lucrările silvice prevăzute de amenajament se fac următoarele precizări:

- întregul volum de lucrări prevăzut în amenajamentul silvic, se referă la toată perioada de 10 ani de valabilitate a proiectului, iar anual se va realiza o eșalonare în general egală (1/10 din totalul prevăzut de amenajament) la nivelul fiecărei categorii de lucrări;

- completări în sprijinul regenerării naturale se vor executa în arboretele care vor fi parcurse cu tăieri progresive, în câteva arborete propuse pentru tăieri de conservare, dar și în arboretele tinere care nu sunt încă suficient de bine regenerare. Compozițiile de împădurire prevăzute respectă compoziția tipului natural de pădure, iar materialul seminologic ce va fi folosit pentru obținerea puieților va fi de proveniență locală;

Ținând cont de dinamica regenerării naturale, se preconizează că suprafețele propuse vor fi mai mici. *Suprafața lucrărilor din planul de regenerare și îngrijire este orientativă, urmând ca la elaborarea planurilor anuale ocolul silvic să stabilească în mod concret lucrările necesare de executat, precum și suprafața acestora.*

- lucrările de îngrijire și conducere a arboretelor (descopleșiri, degajări, curățiri, rărituri, tăieri de igienă) se vor executa în arborete cu vârsta de până la 100 - 120 ani.

Menirea principală a acestor lucrări este de a asigura stabilitatea și starea de sănătate a pădurilor. Astfel arboretele vor fi conduse către compoziții țel corespunzătoare

tipului natural fundamental de pădure. În arboretele tinere se va menține și un anumit procent de specii pioniere care sunt folosite ca hrană de speciile de mamifere sălbatice.

În cazul tăierilor de igienă se recomandă păstrarea a 7 arbori uscați sau scorburoși/ha (căzuți la sol sau în picioare) pentru menținerea biodiversității descompunătorilor și plantelor inferioare și pentru ca păsările, mamiferele mici și chiropterele să-și poată instala cuiburile sau vizuinile. *Lucrările de îngrijire sunt obligatorii pe suprafață, volumul de extras fiind orientativ. Cantitățile de extras variază după starea și stadiul arboretelor în momentul executării lucrării. Dacă în perioada de aplicare a amenajamentului, se constată că unele arborete realizează condițiile de a fi parcurse cu lucrări de îngrijire, acestea se vor executa, chiar dacă nu sunt menționate în planul de recoltare al amenajamentului.*

- în fondul productiv inclus în S.U.P. „A”, în cazul arboretelor care au ajuns la vârsta exploatabilității (în arboretele naturale 100 - 120 ani, în funcție de specie și clasa de producție - vârste care permit totodată și conservarea biodiversității ecosistemelor forestiere la toate nivelurile) s-a propus, în limita asigurării continuității recoltelor pe durata ciclului de producție (110 - 120 ani), următoarele tratamente silviculturale (tăieri de recoltare a masei lemnoase):

- tăieri progresive - în arborete de fag, gorun, goruneto-făgete și amestecuri de fag cu rășinoase cu perioada de regenerare de 20 - 30 ani - tipice pentru formațiile amintite.

Tratamentul tăierilor progresive face parte din grupa tratamentelor cu tăieri repetate, localizate, la care regenerarea se realizează sub masiv.

- tăieri succesive - în făgetele în care tratamentul a fost deja început, continuându-se până la lichidarea arboretului matur. Acest tratament face și el parte din grupa tratamentelor la care regenerarea se face sub masiv, prin tăieri repetate. Perioada de regenerare este de 20 ani.

Caracteristica principală a tratamentului o constituie declanșarea procesului de regenerare cu ocazia primelor tăieri, într-un număr variabil de puncte de pe suprafața arboretului, care constituie așa numitele "ochiuri de regenerare". La aplicarea acestui tratament se ține seama de repartizarea, mărimea, forma și numărul ochiurilor, precum și de intensitatea și ritmul tăierilor în raport cu evoluția procesului de regenerare.

- tăieri în crâng - în salcâmete unde regenerarea se realizează pe cale vegetativă din lăstari sau drajoni. Crângul simplu cu tăiere de jos se va aplica în cazul arboretelor aflate la prima sau a doua generație din lăstari cu cioate capabile să lăstărească viguros, având consistența peste 0,7 (inclusiv). În celelalte cazuri, după efectuarea tăierilor în crâng, se vor face împăduriri în porțiunile pe care nu s-a obținut regenerarea corespunzătoare din lăstari. De asemenea, în cazul arboretelor de salcâm se vor executa lucrări de stimulare a drajonării.

- tăieri rase de substituie în arborete necorespunzătoare stațional. După extragerea printr-o singură intervenție a arboretului matur se vor executa împăduriri cu specii de bază și de amestec corespunzătoare tipului natural fundamental.

- în arboretele din subunitatea de gospodărire de tip „M”, care au vârste apropiate de vârsta exploatabilității (mai mari de 100 ani pentru fag și cvercinee), se vor aplica lucrări de conservare. Acestea au scopul de a favoriza procesul de regenerare a arboretelor îmbătrânite, creând, prin deschiderea unor ochiuri condiții prielnice pentru instalarea și dezvoltarea semințurilor. Intensitate medie a tăierilor este de 12% (în general 8 - 15% - în funcție de starea arboretelor și biotop - fac excepție arborete cu consistență 0,1 - 0,4 - 100%. Tăierile de conservare vor fi urmate de lucrări de ajutorare și îngrijire a regenerării naturale și chiar împăduriri, în arboretele în care dinamica procesului de regenerare naturală este deficitar;

- pentru arboretele din S.U.P. „K” - rezervații de semințe sunt prevăzute tăieri de igienă;

- în cazul arboretelor cuprinse în S.U.P. „E” – ocrotire integrală a naturii sunt interzise intervențiile, de orice natură, fără aprobarea forurilor științifice și administrative îndreptățite de lege;

În raport de starea fiecărui arboret în parte și de rolul pe care trebuie să-l îndeplinească, s-au adoptat, la nivel de subparcelă și subunitate, țeluri de producție sau de protecție.

Aceste obiective sunt în concordanță cu legislația în vigoare. În vederea realizării acestora, arboretelor studiate li s-au atribuit funcțiile ecologice, economice și sociale corespunzătoare. Pentru a îndeplini funcțiile multiple atribuite, arboretelor trebuie să aibă structuri optime (țeluri în gospodărire), structuri pe care amenajamentul caută să le realizeze prin adoptarea următoarelor baze de amenajare:

Regimul

Regimul silvic definește structura pădurii sub raportul provenienței arboretelor și reprezintă modul în care se asigură regenerarea unei păduri.

Pentru pădurile Ocolului silvic Tismana s-au adoptat:

- regimul codru pentru arboretele de fag, gorun, brad, molid, diverse foioase tari etc care pot fi conduse până la vârste mari, când fructifică abundent și pot realiza regenerarea pe cale naturală din sămânță;

- regimul crâng pentru arboretele de salcâm care pot realiza regenerarea pe cale vegetativă din lăstari sau drajoni.

Compoziția - țel

Compoziția-țel reprezintă asocierea și proporția speciilor dintr-un arboret care îmbină în orice moment al existenței lui, în modul cel mai favorabil, exigențele biologice ale pădurii cu funcțiile social economice și se stabilește în mod analitic pentru fiecare arboret în parte.

Prin actualul amenajament compoziția-țel s-a stabilit ținându-se seama de tipul natural fundamental de pădure, condițiile staționale determinante, funcțiile social-economice atribuite pădurii și starea actuală a pădurilor.

Compoziția țel s-a stabilit pentru fiecare arboret în parte astfel:

- compoziția țel la exploatabilitate, pentru arboretele neexploatabile, reprezentând compoziția la care acestea ajung în urma intervențiilor care se fac până la exploatabilitate;

- compoziția țel de regenerare, pentru arboretele exploatabile în prezent și pentru terenurile de împădurit;

- compoziția țel finală, reprezentând compoziția optimă stabilită în raport cu de țelurile de gospodărire și de condițiile ecologice existente.

Tratamentul

Tratamentul definește structura arboretelor din punct de vedere al repartiției arborilor pe categorii dimensionale și al etajării populațiilor de arbori și arbuști.

Prin tratamentele adoptate s-a urmărit favorizarea regenerării naturale a arboretelor și asigurarea permanenței pădurii cu o structură corespunzătoare exercitării în cele mai bune condiții a funcțiilor atribuite.

În vederea realizării de arborete cu o structură și distribuție spațială pe categorii dimensionale, optimă și diversificată sub raportul compoziției, au fost prevăzute următoarele tratamente în subunitățile în care se reglementează procesul de producție lemnoasă:

- tăieri progresive;

- tăieri succesive;

- tăieri în crâng;

- tăieri rase de substituire;

- lucrări de conservare- în arboretele mature din tipul II de categorii funcționale (S.U.P. "M") în scopul ameliorării stării lor, spre a putea exercita cât mai bine funcțiile de protecție ce li s-au atribuit.

Aplicarea acestor tratamente s-a făcut conform "Normelor tehnice pentru alegerea și aplicarea tratamentelor", în vigoare.

Tehnologiile de exploatare se vor corela cu tehnica de aplicare a tratamentelor, în scopul realizării regenerării naturale, al diminuării prejudiciilor semințșului, al protecției arborilor care rămân pe picior și al protecției solului.

Exploatabilitatea

Exploatabilitatea definește structura arboretelor sub raport dimensional și se exprimă prin vârsta exploatabilității.

Pentru pădurile din O.S. Tismana s-a adoptat exploatabilitatea de protecție (întreg fondul productiv fiind în grupa I funcțională).

Corespunzător exploatabilității adoptate s-a stabilit vârsta exploatabilității de protecție pentru arboretele în care se reglementează procesul de producție lemnoasă.

Pentru arboretele excluse de la reglementarea procesului de producție lemnoasă (S.U.P."M", "K" și "E") nu s-au stabilit vârste ale exploatabilității, ele urmând a fi gospodărite conform țelurilor fixate.

Pentru pădurile O.S. Tismana, vârsta medie a exploatabilității pe unități și subunități de producție se prezintă astfel:

Tabel 2.4.

Vârsta medie a exploatabilității pe U.P. și S.U.P., ani*					
S.U.P. / U.P.	I	II	IV	V	VI
"A" - codru regulat, sortimente obișnuite	110	110	112	111	122

* date din amenajamentul Ediția 2014

Pentru arboretele cu funcții speciale de protecție, în care nu se reglementează procesul de producție, până la vârsta exploatabilității naturale sau fizice vor fi gospodărite prin lucrări de îngrijire și tăieri de igienă, iar când efectul protector atribuit arboretelor respective începe să scadă, se va aplica întregul complex al lucrărilor de conservare.

Ciclul

Ciclul determină în cadrul codrului regulat, mărimea și structura pădurii în ansamblul său, în raport cu vârsta arboretelor componente.

Ciclul de producție s-a stabilit în funcție de vârsta medie a exploatabilității cu luarea în considerare a următoarelor elemente:

- formațiile și speciile forestiere care compun pădurea;
- funcțiile social economice atribuite arboretelor;
- structura și proveniența arboretelor;
- media vârstei exploatabilității de protecție;
- sporirea eficacității funcționale a arboretelor și pădurii în ansamblul său.

Luând în considerare cele expuse anterior, pentru fiecare subunitate de producție și protecție s-a stabilit ciclul, prin rotunjirea vârstei exploatabilității. Ciclurile astfel stabilite sunt date în tabelul următor:

Tabel 2.5.

Ciclul pe U.P. și S.U.P., ani*					
S.U.P. / U.P.	I	II	IV	V	VI
"A" - codru regulat, sortimente obișnuite	110	110	110	110	120

* date din amenajamentul Ediția 2014

Având în vedere cele expuse pe scurt, amenajamentul Ocolului silvic Tismana a reglementat procesele de producție lemnoasă și de bioprotecție, astfel încât structura arboretelor și a pădurii să fie pusă de acord cu obiectivele ecoprotective atribuite.

Reglementarea proceselor de bioproducție forestieră constă în:

- a) stabilirea cuantumului normal al recoltelor;
- b) elaborarea planurilor de amenajament.

Pentru arboretele încadrate în tipul al II-lea funcțional s-au prevăzut lucrări de conservare, astfel încât structurile acestora să fie conduse spre cele optime, capabile să îndeplinească funcțiile atribuite.

Ea se realizează prin aplicarea principiilor de amenajare a pădurilor expuse anterior și urmărește în permanență ameliorarea structurii fiecărui arboret și a pădurii în ansamblul ei, în vederea creșterii eficacității funcționale a acestora. Pentru ariile naturale protejate, prevederile amenajamentului sunt în concordanță cu O.U.G.57/2007 cu privire la regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare.

3. ARII NATURALE PROTEJATE CARE SE SUPRAPUN PESTE FONDUL FORESTIER PROPRIETATE PUBLICĂ A STATULUI APARTINÂND O.S. TISMANA

3.1. Arii naturale protejate de interes național

- nu este cazul

3.2. Arii naturale protejate de interes comunitar

– **Situl Natura 2000** care face parte din suprafața fondului forestier proprietate publică a statului din Ocolul silvic Tismana este: ROSCI0129 Nordul Gorjului de Vest (se suprapune parțial în toate unitățile de producție) cu o suprafață totală de 9365,36 ha, (74% din suprafața totală a unităților de producție ale căror amenajamente au valabilitate de 10 ani).

Situl Natura 2000 este o arie protejată de interes comunitar, încadrată în categoria V, după clasificarea IUCN și care a fost instituit prin Ordinului ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr.1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare (Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr.2387/2011).

Obiectivul principal îl constituie protejarea ecosistemelor naturale și utilizarea durabilă a resurselor naturale, atunci când conservarea și utilizarea durabilă pot fi reciproc benefice una alteia.

Arii naturale protejate de interes comunitar de pe teritoriul Ocolului silvic Tismana

Tabel 3.2.1.

Nr.	U.P.	Supraf. (ha)*	Arii naturale protejate de interes comunitar (SCI)	Supraf. (ha)*	%
1	2	3	4	5	6
1.	U.P.I Răchițeaua	3235,82	ROSCI0129 Nordul Gorjului de Vest	2562,64	79
2.	U.P. II Bistrița-Văratec	986,11		640,12	65
3.	U.P.IV Tismana	4337,31		3434,83	79
4.	U.P.V Topești-Bistricioara	3217,73		2318,56	72
5.	VI Dumbrava	819,76		409,51	50
Total Ocol silvic Tismana		12596,73	Total (SCI)	9365,36	74

* date din Tema de proiectare

4. SPECII ȘI HABITATE DE INTERES COMUNITAR DIN ARIILE NATURALE PROTEJATE SITUATE ÎN FONDUL FORESTIER PROPRIETATE PUBLICĂ A STATULUI APARTINÂND O.S. TISMANA

4.1. Situl de importanță comunitară ROSCI0129 Nordul Gorjului de Vest prezentare generală

- Coordonate: N 45°9'5"
- E 23°4'44"
- Suprafața sitului: 86980,50 ha.
- Altitudine (m): Maxima 1940, Minima 192, medie 835.
- Regiunea geografică: Alpină (78,12%) și Continentală (21,88%).
- Ecoregiunea: Carpaților Meridionali.
- Regiunile administrative: - județul Gorj, județul Hunedoara și județul Mehedinți.

Localizare:

- județul Gorj: Bumbesti-Jiu (7%), Godinești (8%), Padeș (23%), Peștișani (69%), Runcu (86%), Schela (84%), Stănești (67%), Tismana (82%), Turcinești (2%);
- județul Hunedoara: Uricani (3%), Vulcan (< 1%), Lupeni (< 1%);
- județul Mehedinți: Baia de Aramă (< 1%);

Accesul în sit se face pe: DN 66A din Câmpul lui Neag, DJ 672C între Câmpul lui Neag- Runcu-Răchiți, DJ 664 între Vulcan-Schela, DJ 664A Bulzești-Stănești-Curpen, DJ 672B Târgu Jiu-Bârsești-Ursați-Frățești-Suseni-Pârvulești, DN 67D Târgu-Jiu-Peștișani, DJ 672 Godinești- Pocruia și Godinești-Tismana, DN 67D Arcani-Peștișani-Padeș, DN 671 Baia de Aramă-Padeș- Călugăreni-Cloșani.

Tipuri de habitate de interes comunitar prezente în sit

Tipurile principale de habitate protejate întâlnite în Situl Natura 2000 - ROSCI0129 Nordul Gorjului de Vest sunt următoarele:

- 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane
- 3230 Vegetație lemnoasă de Myriaria germanica de-a lungul cursurilor de apă montane
- 3240 Vegetație lemnoasă cu Salix eleagnos de-a lungul râurilor montane
- 4060 Tufărișuri alpine și boreale
- 4070 Tufărișuri de Pinus mugo și Rhododendrum myrtolium
- 6170 Pajiști calcifile alpine și subalpine
- 6210 Pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufărișuri pe substrat calcaros (Festuco Brometalia)
- 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin
- 6520 Fânețe montane
- 7220 Izvoare petrifiante cu formare de travertin (Cratoneurion)
- 8120 Grohotișuri alarose și de șisturi ristaline din etajele montan și alpin
- 9180 Păduri din Tilio-Acerion pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene
- 8210 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci calcaroase
- 9110 Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum
- 9130 Păduri de fag de tip Asperulo-Fagetum
- 9150 Păduri medio-europene de fag din Cephalanthero-Fagion
- 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip Galio-Carpinetum
- 91E0 Păduri aluviale cu Alnus glutinosa și Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)
- 91L0 Păduri ilirice de stejar cu carpen (Erythronio-Carpiniori)

- 91M0 Păduri balano-panonie de cer și gorun
 91V0 Păduri dacice de fag (Symphyto-Fagion)
 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen
 9260 Vegetaie forestieră cu Castanea sativa
 9410 Păduri acidofile de Picea abies din regiunea montana (Vaccinio-Piceetea)

Speciile de mamifere enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE identificate sunt următoarele:

Tabel 4.2.1.

CODUL	DENUMIRE
1352*	Canis lupus (Lup)
1355	Lutra lutra
1361	Lynx lynx (Râs)
1310	Miniopterus schreibersii (Liliacul-cu-aripi-lungi)
1307	Myotis blythii
1316	Myotis capaccinii (Liliacul-cu-degete-lungi)
1321	Myotis emarginatus
1324	Myotis myotis
1305	Rhinolophus euryale
1304	Rhinolophus ferrumequinum
1303	Rhinolophus hipposideros
1354*	Ursus arctos(Urs)

Amfibieni

Tabel 4.2.2.

CODUL	DENUMIRE
1188	Bombina bombina
1193	Bombina variegata

Pești

Tabel 4.2.3.

CODUL	DENUMIRE
5261	Barbus balcanicus
6965	Cottus gobio all others
6145	Romanogobio uranoscopus
5197	Sabanejewia balcanica(Câra)

Nevertebrate

Tabel 4.2.4.

CODUL	DENUMIRE
1088	Cerambyx cerdo
4046	Cordulegaster heros
6199*	Euplagia quadripunctaria
4036	Leptidea morsei
1083	Lucanus cervus
1060	Lycaena dispar

CODUL	DENUMIRE
1037	Ophiogomphus cecilia
6966*	Osmoderma eremitaComplex
1087*	Rosalia alpina

Plante

Tabel 4.2.5.

CODUL	DENUMIRE
4066	Asplenium adulterinum
4070*	Campanula serrata
4097	Iris aphylla subsp.hungarica()
4122	Poa granitica subsp.disparilis()
2093	Pulsatilla grandis
4116	Tozzia carpathica
4066	Asplenium adulterinum

Reptile

Tabel 4.2.6.

CODUL	DENUMIRE
1220	Emys orbicularis

Situl se întinde pe suprafață mare, cuprinzând mare parte din munții Vâlcan și o parte mică din Godeanu. Situat în regiunea alpină cu o mare bogăție de elemente floristice și faunistice. Principalele clase de habitate existente în sit sunt reprezentate de păduri, pășuni, pajiști naturale, păduri în tranziție, etc.

Datorită condițiilor fizico-geografice situl cuprinde un număr mare de ecosisteme prezente în toate zonele alpine și subalpine. În hornurile stâncărilor de calcar se dezvoltă plante de talie mare, printre care specii de *Trollius europaeus* și *Lilium martagom*, pe stâncile din zona Muntelui Oslea fiind prezentă floarea de colț - *Leontopodium alpinum* și salcia pitică - *Salix retusa*, alături de garofița albă - *Dianthus spiculifolius* și clopoțelii de munte - *Edraihus graminifolius*. Importanța științifică deosebită se datorează existenței alunului turcesc, element sudic cu caracter relict, aflat în arboretul de la Tismana la limita nordică a arealului său european. Este de remarcat prezența sa atât în asociația forestieră, cu elemente sudice în pătura erbacee, cât și în tufărișurile de liliac cu scumpie de tip carpato-balcanic. Prezența speciilor *Ruscus aculeatus* și *Dictamnus albus* măresc valoarea științifică și peisagistică a zonei. Aici își găsesc habitatul propice 3 specii din carnivorele mari protejate în întreaga Europă (urs, lup, râs), precum și alte specii de mamifere și păsări de asemenea protejate prin legislația internațională. Cercetările româno-germane (Stoiculescu, 2005) relevă apartenența sitului la puținele teritorii cu o valoare foarte înaltă a biodiversității. Astfel, cu toate că ocupă sub 0,64 % din suprafața țării, focalizează o considerabilă diversitate ecologică și biologică. Aceasta, în curs de cercetare, e reprezentată prin: 6 tipuri de ecosisteme (de pădure, de pajiște, saxicol, acvatic, riparian și cavernicol); 17, respectiv 18%, din cele 92 habitate naturale protejate de legislația română și comunitară, din care 6, respectiv 23 %, din cele protejate, 12, respectiv 43 %, din cele 28 habitate naturale forestiere protejate de aceeași legislație, din care 3, respectiv 50 %, din cele 6 prioritar protejate, dispuse în 8 din cele 11 etaje bioclimatice ale României; 28 unități edafice forestiere grupate în 9 tipuri de sol și 6 clase de soluri; 62 din cele 212 tipuri de stațiune forestieră identificate în țară 22 din cele 50 formații forestiere, cu 84 din cele 306 tipuri de pădure ; 1.758 specii, din care: 703 specii animale (mamifere – 45, păsări – 139, reptile – 23, amfibieni – 14, pești – 11, nevertebrate – 471); 808 specii vegetale (spermatofite - 679, pteridofite –19, briofite 110) și 247 specii

de funghi și licheni (funghi – 234, licheni - 13). Din acestea, 242 specii (14 %) sunt protejate prin legi române și comunitare, din care: 193 specii animale (mamifere – 19, păsări – 132, reptile – 14, amfibieni – 11, pești – 3, nevertebrate - 14 și 49 specii vegetale (spermatofite); 3 specii noi pentru România (coleopterele *Metaclisa aurea*, *Eubrachium hispidulum* și *Protaetia angustata*); 20 specii de coleoptere relictice ale pădurii virgine; 11 taxoni endemici, din care 3 animalii (reptile – 1, pești – 1, nevertebrate 1) și 8 vegetali (spermatofite); 4 taxoni vegetali (spermatofite) subendemici; 27 specii vegetale (spermatofite) foarte rare. Din totalul speciilor provizoriu inventariate, 50 se încadrează în Anexa 3 din Legea nr. 462/2001 Specii de plante și animale a căror conservare necesită desemnarea ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică, alte 104 specii se încadrează în Anexa 4 Specii de animale și plante care necesită o protecție strictă, iar alte 21 specii în Anexa 5 Specii de plante și animale de interes comunitar ale căror prelevare din natură și exploatare fac obiectul măsurilor de management.

Nordul Gorjului de Vest este constituit dintr-o fâșie subcarpatică cu două aliniamente de dealuri alternând cu depresiuni și dintr-o ramă montană a cărei morfologie este mult mai impunătoare și complexă.

De asemenea, formularul evidențiază faptul că situl este desemnat important pentru habitatele forestiere (Natura 2000) din zona studiată:

- 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*
- 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*
- 9150 Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagion*
- 91E0 Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- 91M0 Păduri balano-panonice de cer și gorun
- 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*)
- 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen

5. LEGĂTURA DINTRE AMENAJAMENT ȘI MANAGEMENTUL CONSERVĂRII ARIILOR NATURALE PROTEJATE DE INTERES COMUNITAR

Având în vedere precizările făcute la punctul A, faptul că amenajamentul armonizează strategia naturii (a ecosistemelor forestiere) cu strategia societății umane, precum și prevederile Legii 46/2008 – Codul Silvic cu modificările și completările ulterioare, amenajamentul Ocolului silvic Tismana trebuie să facă parte integrantă din planurile de management ale ariilor protejate care se regăsesc în teritoriul studiat.

Aceasta și pentru că amenajamentul pune accent pe rolul mediogen remarcabil pe care îl îndeplinesc pădurile în totalitate (fie că fac parte din arii naturale protejate fie că sunt limitrofe sau nu acestora) și, totodată, contribuie fundamental la menținerea și îmbunătățirea biodiversității și stării de conservare a întregului fond forestier din zonă.

În conformitate cu cerințele social-economice, ecologice și informaționale, amenajamentul O.S. Tismana îmbină strategia ecosistemelor forestiere din zonă cu strategia dezvoltării societății.

Obiectivele asumate de amenajamentul Ocolului silvic Tismana susțin integritatea ariilor naturale protejate de interes comunitar din zonă și conservarea pe termen lung a habitatelor forestiere.

La momentul actual, ariile naturale protejate, de interes comunitar și național, situate în fondul forestier care face obiectul amenajamentului, au realizate și aprobate planurile de management prin:

- O.M.1251/30.06.2016 (ROSCI0129 Nordul Gorjului de Vest).

6. ESTIMAREA IMPACTULUI POTENȚIAL AL AMENAJAMENTULUI ASUPRA SPECIILOR ȘI HABITATELOR DIN ARIA NATURALĂ PROTEJATĂ DE INTERES COMUNITAR

Prin măsurile propuse de amenajamentul Ocolului silvic Tismana, se realizează gospodărirea durabilă a pădurilor, în concordanță cu principiile științifice moderne, cu regimul silvic și legislația actuală în vigoare, asigurând conservarea și ameliorarea ecosistemelor forestiere.

Prin implementarea prezentului amenajament silvic nu se fragmentează nici un habitat de interes comunitar și nu se realizează un impact negativ asupra ariilor naturale protejate de pe teritoriul O.S. Tismana. Dimpotrivă, măsurile propuse conduc la realizarea permanenței pădurii prin conservarea habitatelor de interes comunitar și a speciilor existente.

Conservarea și ameliorarea biodiversității la cele patru niveluri ale acesteia (intraspecifică, interspecifică, ecosistemică și al peisajelor) este una din legitățile care stau la baza întocmirii proiectului de amenajarea pădurilor.

Impactul amenajamentului asupra speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate de interes comunitar poate avea unele componente negative, dar ele sunt nesemnificative.

Odată cu aplicarea tratamentelor, a lucrărilor de îngrijire a arboretelor și a tăierilor de igienă are loc extragerea totală (cazul tăierilor în crâng, urmate de împăduriri și a tăierilor rase în cazul culturilor de plop euramericani) sau parțială a arborilor din cuprinsul arboretelor prevăzute cu astfel de lucrări.

Aceste procese, deși par că ar avea un impact negativ asupra ariei naturale protejate de interes comunitar, în realitate, efectele pe termen mediu și lung asupra pădurii în ansamblu sunt pozitive. Așa cum s-a menționat în capitolele anterioare, ansamblul de măsuri silviculturale (tratamente, lucrări de îngrijire și conducere a arboretelor, tăieri de igienă) au rolul și scopul de a îndruma și conduce structura actuală a pădurilor spre o structură optimă din punct de vedere al eficacității funcționale, al conservării și ameliorării biodiversității.

Ca urmare a aplicării măsurilor silviculturale menționate, speciile de interes comunitar nu vor fi perturbate decât într-o mică măsură și pentru scurtă durată.

În activitatea de exploatare se vor evita terenurile de hrana pentru vânat, culcușurile acestora, căile de trecere, astfel încât suprafețele habitatelor folosite pentru necesitățile de hrana, odihnă și reproducere a speciilor de interes comunitar nu vor fi afectate și nici nu se vor diminua. Nu vor fi schimbări nici în densitatea populațiilor speciilor de interes comunitar.

Fragmentarea habitatelor în activitatea de exploatare forestieră este nesemnificativă (sub 1%). Instalațiile de scos-apropiat care ar putea fragmenta temporar habitatele ocupă suprafețe foarte mici.

Nu se va reduce suprafața habitatelor folosite pentru necesitățile de hrană, odihnă și reproducere a speciilor de interes comunitar.

Având în vedere faptul că, prin aplicarea tratamentelor, vor fi înlocuite arboretele mature cu arborete tinere cu structuri cât mai apropiate de „pădurea normală”, nu poate fi vorba de înlocuirea unor specii sau habitate. Dimpotrivă, arboretele tinere pot oferi mai multe surse de hrană și locuri de adăpost decât cele mature.

În concluzie, amenajamentul și implementarea lui nu au un impact negativ care să afecteze semnificativ aria naturală protejată de interes comunitar.

Menționăm faptul că, în documentul elaborat de Comisia Europeană și anume “Ghidul de interpretare – Natura 2000 și pădurile - Provocări și oportunități”, indicațiile trasate pentru gospodărirea siturilor se bazează pe promovarea gospodăririi durabile și multifuncționale a pădurilor, principii care stau la baza activității de amenajare a pădurilor (amenajamentelor) încă de la începuturile sale, ele fiind esența amenajamentelor.

Prin amenajamentul silvic al Ocolului silvic Tismana nu se implementează viitoare proiecte așa cum sunt ele definite conform anexelor 1 și 2 ale Directivei EIA (anexele 1 și 2 ale HG nr.445/2009).

În concluzie, amenajamentul silvic nu are un impact negativ asupra ecosistemelor forestiere, respectiv asupra speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate.

7. PĂDURI VIRGINE ȘI CVASIVIRGINE DIN ROMANIA

În cadrul O.S. Tismana au fost identificate arborete care îndeplinesc criteriile, menționate în Ordinului M.M.P. nr. 3397 / 2012, pentru a fi declarate păduri virgine și /sau cvasivirgine și care au fost înscrise în "*Catalogului pădurilor virgine și cvasivirgine*" din data de 30.08.2022, după cum urmează în tabelul următor:

Tabel 7.1

Nr.crt.	Unitate de Producție (U.P.)		Unități amenajistice (u.a.)	Suprafață (ha)
	Nr.	Denumire		Păduri cvasivirgine
1.	I	Răchițeaua	67A, B	37,80
2.	II	Bistrița-Văratec	19B, C; 20A; 21A; 24B; 27A, B	116,81
3.	V	Topești-Bistricioara	59A, B; 60; 63A, B; 67B	231,17
Total Ocolul silvic Tismana			-	385,78

8. CERTIFICAREA PĂDURILOR. PĂDURI CU VALOARE RIDICATĂ DE CONSERVARE (P.V.R.C.)

În ultimii 10 – 15 ani, din dorința tot mai pregnantă, la nivel mondial, de a stopa exploatarea nerațională a resurselor forestiere, au apărut sistemele de certificare în domeniul managementului pădurilor. Prin intermediul acestor sisteme, care impun respectarea anumitor principii în ceea ce privește gestionarea resurselor forestiere și nu numai, se urmărește stabilirea originii materiei prime folosite în industria lemnului. De fapt este vorba de a avea garanția că o anumită materie primă provine dintr-o pădure în care se aplică un management durabil. Ca urmare, atât procesatorii de masă lemnoasă, dar mai ales cumpărătorii, pot stimula un management responsabil prin favorizarea surselor certificate, în fapt a materiei prime provenite din păduri gestionate durabil și a produselor obținute din astfel de materie primă.

În cadrul procesului de certificare, identificarea și gospodărirea adecvată a pădurilor cu valoare ridicată de conservare reprezintă o cerință de bază. Conceptul de păduri cu valoare ridicată de conservare (PVRC), se regăsește în cadrul Principiului 9 din sistemul de certificare al Forest Stewardship Council (FSC) și a fost publicat pentru prima dată în anul 1999. Așa cum reiese din titlatură, acest principiu se referă strict la anumite păduri care îndeplinesc funcții considerate a fi de importanță excepțională din anumite puncte de vedere (al biodiversității, dar și ecologic, social și cultural).

Acest concept și implicit Principiul 9 – Pădurile cu Valoare Ridicată de Conservare, din sistemul de certificare FSC, nu acoperă toate aspectele legate de biodiversitate. În același sistem de certificare, Principiul 6 – Impactul asupra mediului, se referă la conservarea biodiversității, la aspecte legate de biodiversitate în general și oriunde apar (pe când principiul 9 se referă la acele suprafețe forestiere unde valorile au o importanță deosebită la nivel global, regional, național sau local, conducând astfel la soluții de gestionare suplimentare). Ca urmare, cele două principii (6 și 9) se completează unul pe celălalt și ambele sunt luate în considerare pentru certificare.

Chiar dacă deținerea unui certificat reprezintă, cel puțin la nivel teoretic, garanția unei silviculturi responsabile, nu trebuie înțeles că toate pădurile care nu sunt certificate sunt exploatate ilegal sau într-un mod necorespunzător. În prezent sursele certificate nu pot oferi suficient material lemnos pentru a satisface nevoile industriei de prelucrare a lemnului, drept urmare, chiar marile companii care procesează lemn sunt nevoite să achiziționeze și lemn din surse necertificate. În astfel de situații, pentru evitarea stimulării unei gospodării neraționale, unele companii solicită îndeplinirea unor condiții minime privind managementul pădurilor din care provine materialul lemnos pe care îl achiziționează. Materialul lemnos rezultat din astfel de păduri se numește lemn controlat. Conceptul de Păduri cu Valoare Ridicată de Conservare poate fi și este utilizat și independent de certificare, în elaborarea politicilor de achiziții în cadrul companiilor care prelucrează și valorifică produse forestiere și chiar și în alte domenii, cum sunt conservarea și gestionarea resurselor naturale sau elaborarea politicilor agențiilor guvernamentale.

Având în vedere atributele luate în considerare la definirea PVRC, acestea sunt grupate în următoarele șase categorii:

- PVRC 1 – suprafețe forestiere cu biodiversitate ridicată, de importanță globală, regională sau națională (incluzând specii endemice, rare sau periclitare);
- PVRC 2 – peisaje forestiere de importanță globală, locală sau regională, în care populațiile speciilor autohtone există în forma lor naturală, din punct de vedere al distribuției și densității;
- PVRC 3 – suprafețe cu ecosisteme rare, amenințate sau periclitare;
- PVRC 4 – suprafețe forestiere care asigură servicii de mediu esențiale în situații limită¹;

¹ Considerăm inadecvată utilizarea termenului „critică”, care are o cu totul altă semnificație decât cea subînțeleasă în definirea PVRC.

- PVRC 5 – suprafețe forestiere esențiale pentru satisfacerea necesităților de bază ale comunităților locale;

- PVRC 6 – suprafețe forestiere cu valoare esențială pentru păstrarea identității culturale a unei comunități sau zone.

În cadrul PVRC 1 și 4 sunt definite următoarele subcategorii:

- PVRC 1.1 – suprafețe forestiere din arii naturale protejate;

- PVRC 1.2 – păduri care constituie habitate pentru specii de plante rare, amenințate sau endemice;

- PVRC 1.3 – suprafețe forestiere cu utilizare sezonală excepțională;

- PVRC 4.1 – păduri de importanță deosebită pentru sursele de apă;

- PVRC 4.2 – păduri importante pentru controlul procesului de eroziune;

- PVRC 4.3 – zone forestiere cu impact deosebit asupra terenurilor agricole și calității aerului.

În cadrul Ocolului silvic Tismana, procesul de certificare a pădurilor cu valoare ridicată de conservare, este în desfășurare. În principiu, ocolul silvic a identificat, (vezi Tema de proiectare din data de 17.01.2023) arborete din categoriile:

- PVRC 1 – subcategoria PVRC 1.1 și P.V.R.C. 1.2;

- PVRC 4 – subcategoria PVRC 4.1 și PVRC 4.2;

- PVRC 6.

Repartiția categoriilor și subcategoriilor de păduri cu valoare ridicată de conservare, pe unități de producție este prezentată în tabelul următor:

Evidența categoriilor și subcategoriilor de PVRC

Tabelul 9.1.

Categorie PVRC	Subcategorie PVRC	U.P.:				
		I	II	IV	V	VI
1	1.1	X	X	X	X	
	1.2	X	X	X	X	
4	4.1			X		
	4.2	X	X		X	
6	-			X		

9. MĂSURI CARE SE POT LUA ÎN CAZ DE CALAMITĂȚI, PENTRU EVITAREA RELUĂRII PROCEDURII, ÎN CAZ DE MODIFICARE A AMENAJAMENTULUI

Pe parcursul aplicării prevederilor amenajamentului arboretele pot fi afectate, în diferite grade de intensitate, de factori destabilizatori biotici și/sau abiotici: incendii, doborâturi de vânt, rupturi de zăpadă, inundații, secetă, atacuri de dăunători, uscure anormală etc.

În vederea gospodăririi durabile a fondului forestier este necesară extragerea materialului lemnos afectat și valorificarea acestuia. Recoltarea materialului lemnos se va realiza cu respectarea prevederilor legislației silvice în vigoare și va consta în:

- "*extragerea integrală a materialului lemnos*" - în arboretele afectate integral de factori biotici și abiotici și în cele în care, prin extragerea arborilor afectați, se determină încadrarea lor în urgența I de regenerare;

- "*extragerea arborilor afectați*" - în arboretele afectate parțial de factori biotici și/sau abiotici.

Volumul rezultat se va încadra ca:

- *produse accidentale I* - arborii dintr-un arboret afectați integral de factori biotici și/sau abiotici, arborii dintr-un arboret cu vârsta mai mare de 1/2 din vârsta exploatabilității tehnice, afectați parțial de factori biotici și/sau abiotici sau arbori/arborete pentru care există aprobări legale de defrișare;

- *produse accidentale II* - arborii dintr-un arboret cu vârsta mai mică sau egală cu 1/2 din vârsta exploatabilității tehnice, afectați parțial de factori biotici și/sau abiotici.

Masa lemnoasă care se recoltează ca produse accidentale I se precomptează ca produse principale numai dacă aceasta provine din subunități de gospodărire pentru care se reglementează procesul de producție; celelalte produse accidentale I precum și produsele accidentale II nu se precomptează.

În condițiile în care cuantumul volumului rezultat se încadrează sub nivelul pentru care legislația stabilește modificarea prevederilor amenajamentului, acesta poate fi recoltat ca produse accidentale, după întocmirea și aprobarea actelor de punere în valoare.

Condițiile actuale pentru care este necesară întocmirea unei documentații de derogare de la prevederile amenajamentului, se regăsesc în Ordinul nr. 766/2018 (pentru aprobarea Normelor tehnice privind elaborarea amenajamentelor silvice, modificarea prevederilor acestora și schimbarea categoriei de folosință a terenurilor din fondul forestier și a Metodologiei privind aprobarea depășirii posibilității/posibilității anuale în vederea recoltării produselor accidentale I), completat cu Ordinul nr. 933/2020 sunt următoarele:

- volumul arborilor afectați de factori destabilizatori biotici și/sau abiotici dintr-un arboret însumează peste 20% din volumul arboretului existent la data apariției fenomenului, determinat prin diminuarea volumului prevăzut în partea "Descrierea parcelară" din amenajamentul silvic, cu volumul recoltat de la intrarea în vigoare a acestuia; fac excepție arboretele pentru care volumul însumat al arborilor afectați este mai mic sau egal cu volumul care poate fi extras prin lucrările silvotehnice curente prevăzute de amenajamentul silvic în vigoare;

- arborii afectați de factori destabilizatori, biotici sau abiotici, cu excepția arborilor afectați de doborâturi/ rupturi de vânt/zăpadă și de incendii, dintr-un arboret sunt concentrați pe o suprafață compactă mai mare de 0,5 ha sau în situația în care extragerea arborilor afectați de factori destabilizatori, biotici sau abiotici, determină încadrarea arboretelor în urgența I de regenerare. Încadrarea arboretelor în urgența I de regenerare se stabilește de către proiectant. Pentru suprafețele de peste 0,5 ha necesare realizării instalațiilor de scos-apropiat nu este necesară modificarea prevederilor amenajamentului silvic;

- arborii afectați de factori destabilizatori, biotici sau abiotici, fac parte din arborete încadrate în tipul I funcțional;

- volumul de recoltat prin lucrări de conservare, la nivel de arboret, depășește cu peste 50% volumul de extras stabilit prin amenajamentul silvic;

- schimbarea soluțiilor de gospodărire a pădurilor și/sau regenerarea artificială a terenurilor forestiere. și anume: schimbarea compoziției de regenerare cu alte specii decât cele prevăzute în amenajament sau în cadrul tipului natural fundamental de pădure, suspendarea pe perioada aplicării amenajamentului, a regenerării artificiale a unor terenuri temporar neproductive;

- semințșul utilizabil corespunzător compoziției de regenerare este instalat pe cel puțin 30% din suprafața arboretelor situate în zonele de stepă, silvostepă și câmpie forestieră, exploatabile în primii 10 ani, neincluse în planul decenal de recoltare a produselor principale, în care proporția de stejari este de cel puțin 40%.

Documentația de derogare, însoțită de avizul favorabil al conducătorului structurii teritoriale de specialitate a autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, precum și de actul administrativ emis de autoritatea teritorială pentru protecția mediului, se va înainta spre aprobarea autorității publice centrale.

În toate situațiile, lucrările vor avea în vedere ca biodiversitatea pădurilor să fie cât mai puțin alterată.

În situația apariției unor calamități naturale, se propun următoarele măsuri:

- inventarierea și punerea în valoare a masei lemnoase afectate de calamitate;
- organizarea exploatării cât mai urgente a materialului lemnos pentru evitarea degradării acestuia și menținerea stării fitosanitare a arboretelor limitrofe;

- în cazul atacului unor dăunători biotici, aplicarea unor lucrări de combatere a acestora în funcție de dăunător (amplasarea de curse feromonale, arbori cursă, tratamente chimice, etc.);

- dacă în urma calamității rezultă goluri, se planifică lucrări de regenerare cu stabilirea formulei de împădurire, cu specii caracteristice tipului natural de pădure;

- executarea lucrărilor de regenerare la momentul oportun;

- noilor regenerări li se aplică lucrări de îngrijire a culturilor, astfel încât acestea să încheie starea de masiv la momentul potrivit.

10. BIBLIOGRAFIE

Doniță N., Popescu A., Paucă-Comănescu M., Mihăilescu S., Biriș I. A. 2005(a). Habitatele din România, Editura Tehnică-Silvică, București, 496 p.

Doniță N., Popescu A., Paucă-Comănescu M., Mihăilescu S., Biriș I. A. 2005(b). Habitatele din România – Modificări conform amendamentelor propuse de România și Bulgaria la Directiva Habitate (92/43/EEC), Editura Tehnică-Silvică, București, 95 p.

Florescu I. I. 1991. Tratamente silviculturale, Editura Ceres, București, 270 p.

Florescu I. I., Nicolescu N. V. 1998. Silvicultură, Vol. II – Silvotehnica, Editura Universității Transilvania din Brașov, 194 p.

Giurgiu, V. 1988. Amenajarea pădurilor cu funcții multiple, Editura Ceres, București, 289 p.

Haralamb A. M. 1963. Cultura speciilor forestiere (ediția a II-a, revizuită și adaugită), Editura Agro-Silvică de Stat, București, 778 p.

Lazăr G., Stăncioiu P. T., Tudoran Gh. M., Șofletea N., Candrea Bozga Șt. B., Predoiu Gh., Doniță N., Indreica A., Mazăre G. 2007. Habitate forestiere de interes comunitar incluse în planul LIFE05 NAT/RO/000176: "Habitate prioritare alpine, subalpine și forestiere din România" – Amenințări Potențiale, Editura Universității Transilvania din Brașov, 200 p.

Lazăr G., Stăncioiu P. T., Tudoran Gh. M., Șofletea N., Candrea Bozga Șt. B., Predoiu Gh., 2008. Habitate forestiere de interes comunitar incluse în planul LIFE05 NAT/RO/000176: "Habitate prioritare alpine, subalpine și forestiere din România" – Măsuri de gospodărire, Editura Universității Transilvania din Brașov, 184 p.

Leahu I. 2001. Amenajarea Pădurilor, Editura Didactică și Pedagogică, București, 616 p.

Pașcovschi S. 1967. Succesiunea speciilor forestiere, Editura Agro-Silvică, București, 318 p.

Paucă-Comănescu M., Bîndiu C., Ularu F., Zamfirescu A. 1980. Ecosisteme terestre, în: Ecosistemele din România, editor Pârvu. C., Editura Ceres, București, 303 p.

Șofletea N., Curtu L. 2007. Dendrologie, Editura Universității „Transilvania”, Brașov, 540 p.

Vlad I., Chiriță C., Doniță N., Petrescu L. 1997. Silvicultură pe baze ecosistemice, Editura Academiei Române, București, 292 p.

*Comisia Europeană – Directiva 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică.

*Legea 46/2008 Codul Silvic.

*Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului 2000 – 2. Norme tehnice pentru îngrijirea și conducerea arboretelor, București, 212 p.

*Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului 2000 – 3. Norme tehnice privind alegerea și aplicarea tratamentelor, București, 86 p.

*Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului 2000 – 5. Norme tehnice pentru amenajarea pădurilor, 163 p.

*Ministerul Silviculturii 1986 a. Norme tehnice pentru îngrijirea și conducerea arboretelor, București, 166 p.

*Ministerul Silviculturii 1986 b. Norme tehnice pentru amenajarea pădurilor, București, 198 p.

*Ministerul Silviculturii 1987. Îndrumări tehnice pentru compoziții, scheme și tehnologii de regenerare a pădurilor, București, 231 p.

*Ministerul Silviculturii 1988 a. Norme tehnice pentru alegerea și aplicarea tratamentelor, București, 98 p.

*Ordinul nr. 207 din 2006 pentru aprobarea Conținutului formularului standard Natura 2000 stabilit de Comisia Europeană prin Decizia 97/266/EC, prevăzut în anexa nr. 1 și manualul de completare al formularului standard.

*Ordinului nr. 1.540 din 3 iunie 2011 pentru aprobarea Normelor privind stabilirea termenelor, modalităților și perioadelor de exploatare a masei lemnoase din păduri și din vegetația forestieră din afara fondului forestier național.

*Ordinului nr. 262 din 18 februarie 2020 pentru modificarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, aprobat prin Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 19/2010

*Ordonanța de Urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.

** , Catalogul habitatelor, speciilor și siturilor info Natura 2000 în România

*Planul de Management al ariei naturale protejate ROSCI0129 Nordul Gorjului de Vest, aprobat prin Ordinul de ministru nr. 1251/2016.

* Formularul Standard Natura 2000 ROSCI0129 Nordul Gorjului de Vest.

* Tema de proiectare O.S.Tismana, D.S. Gorj din data de 17.01.2023

*I.N.C.D.S. "Marin Drăcea". „ Amenajamentele O.S. Tismana”, 2014.